

Uitgangspunten Dubbelklik

Aanleiding

Bij de vernieuwing van het beroepsgerichte vak in het vmbo is er een indeling gemaakt in tien profielen. Elk profiel is gericht op één of meerdere domeinen in het mbo. Door de Nederlandse overheid wordt een langere periode van beroepenoriëntatie in het vmbo en het eerste leerjaar van het mbo gestimuleerd om hierdoor de uitval in de startfase van het mbo tegen te gaan. Bij de vernieuwing van het vmbo (2016) krijgt loopbaanoriëntatie en een praktische kennismaking met de beroepscontext een prominente plaats in de profielen.

Doel

Dubbeklik levert een bijdrage aan het aanleren van vaardigheden die noodzakelijk zijn voor een goede start in het mbo. Dubbeklik onderscheidt zich hierin door lesmateriaal aan te bieden dat inspirerend en uitvoerbaar is, geschreven door ervaringsdeskundigen uit de beroepspraktijk. De leerlingen en de docenten weten wat er van hen verwacht wordt en op welk niveau de opdrachten gemaakt dienen te worden. Het ondersteunende bronmateriaal, de extra opdrachten, de praktijkopdrachten en de praktische aanwijzingen in het docentenmateriaal bieden handvatten voor inspirerend onderwijs.

Didactische uitgangspunten en exameneisen

Dubbeklik ziet het als een verantwoordelijkheid om de richtlijnen zoals opgesteld door de overheid te hanteren tijdens de ontwikkeling van het lesmateriaal. Inhoudelijk is het van belang dat het lesmateriaal de exameneisen afdekt, alsook de 2F-referentieniveaus van taal en rekenen, zoals opgesteld en verwoord in de syllabi die worden ontwikkeld door het College voor Toetsing en Examens (CvTE). De leidraad die zo kenmerkend is voor het lesmateriaal van Dubbeklik, wordt in de concrete uitwerking van de lesopdrachten nooit uit het oog verloren: het lesmateriaal bevat uitdagende, inspirerende en uitvoerbare lesopdrachten.

Exameneisen

Een verantwoording van de exameneisen per module, wordt weergegeven in zogenaamde verantwoordingsdocumenten. Per module ziet u in één oogopslag welke exameneisen worden afgedekt. Deze kruisjeslijsten zijn per niveau geordend en inzichtelijk dubbeklik.nu/downloads onder downloads.

Didactische uitgangspunten

De didactische uitgangspunten, zoals opgesteld door de platforms beroepsgerichte profielen, zijn gehanteerd in de uitwerking van de opdrachten.

Thematisch - taken - opdrachten

Het lesmateriaal van Dubbelklik is gerangschikt rondom modules. Per module staat een bedrijf of organisatie centraal. Binnen de module heeft loopbaanoriëntatie een centrale plaats. In het lesmateriaal worden leerlingen naar het digitale loopbaandossier verwezen waar zij samenvattende vragen beantwoorden. Elke module is gekoppeld aan een thema binnen het onderdeel loopbaanoriëntatie. Zie het kopje 'loopbaanoriëntatie' voor inhoudelijke informatie.

Bij Dubbelklik is het belangrijk dat het lesmateriaal uitvoerbaar is binnen de onderwijscontext. Daarom is ervoor gekozen om geen onderlinge voorwaardelijkheid binnen een module te verwerken. Dat betekent dat het lesmateriaal in carousel-vorm aangeboden kan worden of dat onderdelen vervangen kunnen worden voor of aangevuld kunnen worden met eigen opdrachten die bijvoorbeeld passen binnen de schoolcontext en/of de eigen regio.

Pedagogisch didactische aanpak

Bij Dubbelklik is het van belang dat de lesopdrachten inspirerend en uitvoerbaar zijn. Er is gekozen voor een duidelijke structuur die terug te vinden is in alle lesopdrachten en alle bronmaterialen. Bij het onderdeel 'planning' wordt bijvoorbeeld vooraf per taakonderdeel aangegeven hoeveel tijd het desbetreffende onderdeel in beslag neemt. Op deze wijze wordt het voor een leerling ook daadwerkelijk mogelijk om een planning op te stellen voorafgaand aan een taak. Dit is slechts één voorbeeld, ter illustratie van de idee dat de uitgangspunten 'inspirerend en uitvoerbaar' in elk afzonderlijk criterium meewegen.

- Oriënteren: elke taak (basiskennis en praktijkkaart) begint met een introductie waarin het onderwerp, het doel en de context worden aangegeven.
- Plannen: bij elke taak wordt expliciet aangegeven hoeveel tijd de taak beslaat. De leerling vult vervolgens bij elke praktijkkaart een planning in, hierbij wordt de volgorde en de tijdsduur per onderdeel vastgesteld door de leerling. Daarnaast wordt aangegeven of er samengewerkt wordt, met wie dat gedaan wordt en wie de groepsleider is bij de betreffende taak.
- Uitvoering van de taak: elke taak bestaat uit verschillende stappen: oriëntatie, benodigdheden, planning, uitvoering, loopbaanoriëntatie, terugkijken. Afhankelijk van de taak kan elke stap weer bestaan uit verschillende opdrachten. Dat kan betekenen dat een leerling meerdere lessen met een taak bezig is. Het kan ook zo zijn dat een leerling een korte (relatief eenvoudige) taak uitvoert en die afsluit met een eenvoudig product of met informatie die verwerkt wordt in het loopbaandossier. In het onderdeel 'basiskennis' leiden verschillende taken tot een eindpresentatie waarin niet alleen het product, maar ook het proces gepresenteerd worden.

Bij Dubbelklik wordt groot belang gehecht aan de kwaliteit van de bronmaterialen. Bij de opdracht wordt verwezen naar bronmaterialen die direct aanklikbaar zijn. De handleidingen zijn zowel in pdf als in video aanwezig, leerlingen kunnen hierin een keuze maken. Daarnaast zijn de bronmaterialen kort, krachtig en geschreven op het

niveau van de leerling. Het andere aandachtspunt bij Dubbelklik is het hanteren van heldere criteria. Een leerling en een docent weten altijd aan welke criteria een opdracht moet voldoen. Door middel van deze lijstjes (en beoordelingsformulieren in de taak) went een leerling aan het omgaan met beoordelingscriteria, zowel ter voorbereiding op het cspe, als ter voorbereiding op de structuur in het mbo-onderwijs.

Elke praktijkopdracht wordt afgesloten met het onderdeel 'Terugkijken'. Hierin wordt ook altijd het onderdeel 'loopbaanoriëntatie' meegenomen. Bij Dubbelklik is dit een vast onderdeel bij elke praktijkopdracht. Bij de eindpresentatie van de basiskennis wordt de nadruk gelegd op het presenteren van het proces in combinatie met het product.

Integratie LOB

Bij Dubbelklik wordt grote waarde gehecht aan een structureel, inhoudelijk aanbod van loopbaanoriënterende lesopdrachten. In zowel de basiskennistaken als in elke praktijkopdracht krijgt loopbaanoriëntatie een plaats. Daarnaast worden geïntegreerd in het lesmateriaal loopbaanoriënterende opdrachten aangeboden. Een samenvatting daarvan wordt opgenomen in het loopbaandossier. Bij deze opdrachten wordt, met behulp van icoontjes, verwezen naar de loopbaancompetenties van Marinka Kuijpers: kwaliteitenreflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaansturing en netwerken. Door het gebruik van deze icoontjes wordt in één oogopslag duidelijk voor zowel de leerling als de docent welke loopbaancompetenties in welke opdrachten worden afgedekt.

In elke module wordt een ander onderdeel van loopbaanoriëntatie benadrukt. Op deze wijze bouwt een leerling een gestructureerd digitaal loopbaandossier op, dat meegenomen wordt naar de volgende leerjaren. Op deze wijze worden alle loopbaanoriënterende opdrachten gekoppeld aan de competenties, zoals opgesteld door prof. dr. Marinka A.C.T. Kuijpers en krijgt een leerling optimale inzage in het eigen loopbaanproces. De loopbaanoriënterende opdrachten in het digitale loopbaandossier bij Dubbelklik zijn gegroepeerd rondom deze vier thema's:

1. Dit ben ik (wie ben ik, wat wil ik, wat kan ik)!
2. Dit is de opleiding die ik volg!
3. Waar moet ik zijn en wie moet ik spreken?
4. Het mbo: wat kan ik daarvan verwachten?

Door de opdrachten rondom deze thema's te groeperen krijgt het digitale loopbaandossier een duidelijke opbouw.

- **Introductie voor de taken:** Elk thema heeft een introductietaak waarin kennisgemaakt wordt met het bedrijf of de organisatie die centraal staat. Er wordt kennisgemaakt met de bedrijfssite en de sector waarin het bedrijf zich bevindt. Daarnaast heeft elke taak een introductie waarin de context, de inhoud en het doel van de taak wordt beschreven. Uiteraard kort en krachtig en toegespitst op het niveau van de leerling.
- **Competenties:** Bij Dubbelklik wordt in elke module een aantal competenties centraal gesteld. Dat betekent niet dat andere competenties niet aan de orde zouden kunnen komen, het zorgt er echter wel voor dat er extra aandacht is voor bepaalde competenties die van belang zijn in relatie tot het thema en de context van de module.

- **Evaluatie:** Evalueren is een belangrijk onderdeel van het leerproces. Tijdens de taken is er regelmatig ruimte voor terugkijken, evalueren en reflecteren. Na elke praktijkkaart is dit een vast onderdeel en ook tijdens de eindpresentatie van de basiskennis dient er gereflecteerd te worden op het proces tijdens het uitvoeren van de taken.
- **Relatie lesstof met het examenprogramma:** De lesstof van Dubbelklik dekt het volledige examenprogramma af. Dit is uiteraard een belangrijk uitgangspunt en een niet meer dan vanzelfsprekend criterium. Door middel van een kruisjeslijst wordt inzage gegeven in welke exameneisen worden afgedekt in welke modules.
- **Referentieniveaus taal en rekenen:** et niveau van de lesstof van Dubbelklik sluit aan bij de referentieniveaus taal en rekenen, deze referentieniveaus en de concrete uitwerking daarvan zijn terug te vinden in de desbetreffende syllabi. Dit is zowel terug te vinden in de lesopdrachten, de theoriegedeelten in de praktijkkaarten alsook in de bronmaterialen die beschikbaar zijn bij het lesmateriaal.

Samenwerken

Leerlingen werken bij het beroepsgerichte vak vaak samen. In de methode Dubbelklik wordt bij samenwerkingsopdrachten stap voor stap aangegeven wat er gedaan moet worden, door wie, en welke hulpmiddelen er nodig zijn. Bij Dubbelklik wordt samenwerken gezien als één van de belangrijkste vaardigheden. In elke module worden individuele opdrachten afgewisseld met samenwerkingsopdrachten. De samenwerkingsopdrachten variëren van opdrachten waarbij leerlingen in tweetallen werken, tot opdrachten die in groepjes van drie tot zes leerlingen uitgevoerd moeten worden. Leerlingen worden gedwongen om effectief samen te werken en informatie mondeling of digitaal uit te wisselen.

Praktisch

Dubbelklik is gericht op de praktijk. Enerzijds door een authentieke context te creëren, waardoor de beroepspraktijk centraal staat, anderzijds door opdrachten waarbij leerlingen praktisch aan de slag gaan. Bij de methode Dubbelklik werken leerlingen met behulp van de computer en, met name de BK-leerlingen, maken gebruik van de materialen en hulpmiddelen in de praktijklokalen op de school. Daarnaast moeten leerlingen samenwerkingsopdrachten uitvoeren zoals rollenspellen uitvoeren, filmpjes maken en bewerken, metingen verrichten, bedrijven bezoeken. Elke module bevat ideeën en tips voor excursies, gastsprekers, meeloopdagen op school en andere buitenschoolse activiteiten.

Authentieke leeromgeving

Elke module is gesitueerd in een authentieke bedrijfsomgeving. Er is foto- en filmmateriaal gebruikt en er is een website van het bedrijf gemaakt waardoor de leerlingen een indruk krijgen van het bedrijf en de medewerkers. Informatie, bronmaterialen en taken worden hierdoor op een aansprekende wijze gepresenteerd.

Totaalpakket

De leermiddelen van Dubbelklik bieden de docenten voldoende handvatten om lessen op een dynamische, uitdagende en praktische wijze in te vullen, afgestemd op de specifieke eisen en wensen

van de school en de omgeving. Al het bronmateriaal en opdrachten zijn geschreven op leerlingniveau en de leermiddelen bevatten beoordelingsmaterialen, vaardigheidstoetsen, kennistoetsen en een digitaal loopbaandossier. Op deze wijze heeft de docent de mogelijkheid om leermiddelen in te zetten naar eigen inzicht en is er alle ruimte om de leerlingen te begeleiden bij het onderwijsleerproces.

De kracht van Dubbelklik

Dubbelklik is gebaseerd op de expertise en ervaring opgedaan door het ontwikkelen van lesmaterialen voor de beroepsgerichte vakken, zowel op BK- als GL-niveau. De ontwikkelaars en auteurs hebben ruime ervaring opgedaan met het lesgeven binnen hun vakgebied. De onderwijskundige principes waarop Dubbelklik is gebaseerd zijn consequent doorgevoerd in het lesmateriaal, waardoor de lesmaterialen een eenheid vormen. Daarnaast is het materiaal dermate flexibel ingericht dat er volop ruimte voor de school is om eigen accenten te leggen; elke school, leslokaal of regio heeft immers unieke mogelijkheden. De lesmethode bevat ideeën en handvatten voor inspirerende opdrachten, zoals buitenschoolse praktijkopdrachten. Dubbelklik biedt een goede voorbereiding op het schoolexamen en cspe en begeleidt de leerlingen op adequate wijze bij het leerproces en proces van loopbaanoriëntatie. Met Dubbelklik heeft de docent de tools in handen om de lessen op een praktische, gestructureerde en gevarieerde wijze vorm te geven en hij/zij is flexibel om daarin eigen keuzes te maken en accenten te leggen.

